

Uitvoeringsplannen begraafplaatsen

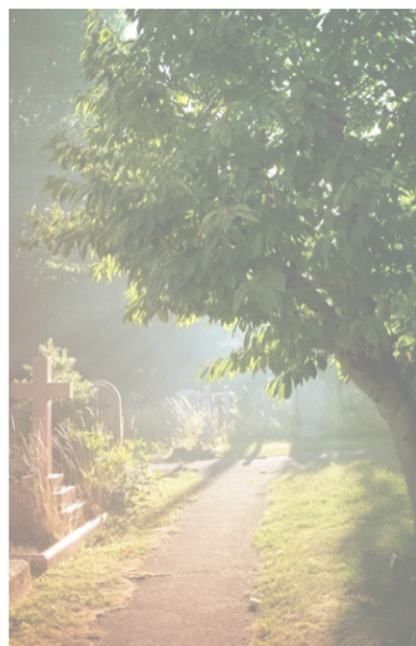
Gemeente Venlo

Projectcode: 21-1645

14 april 2022

Versie C02

Auteur(s): B. van Grunsven
M. van Hooff

Inhoudsopgave

1. Algemeen	2
1.1. Inleiding.....	2
1.2. Scope.....	2
1.3. Leeswijzer.....	3
2. Begraafplaats Belfeld	4
2.1. Inleiding.....	4
2.2. Knelpunten/maatregelen	4
2.3. Cultuurhistorische waarde	4
2.4. Maatregelen.....	6
3. Begraafplaats Venlo	9
3.1. Indeling.....	9
3.2. Knelpunten/maatregelen	9
3.3. Cultuurhistorische waarde	9
3.4. Maatregelen.....	11
4. Begraafplaats Tegelen	16
4.1. Inleiding.....	16
4.2. Knelpunten/maatregelen	16
4.3. Cultuurhistorische waarde	16
4.4. Maatregelen.....	18
5. Begraafplaats Blerick	22
5.1. Inleiding.....	22
5.2. Knelpunten/maatregelen	22
5.3. Cultuurhistorische waarde	22
5.4. Maatregelen.....	24
6. Begraafplaats Velden (Molendijk)	29
6.1. Indeling.....	29
6.2. Knelpunten/maatregelen	29
6.3. Cultuurhistorische waarde	29
6.4. Maatregelen.....	31
7. Begraafplaats Velden (Kloosterstraat)	33
7.1. Inleiding.....	33
7.2. Knelpunten/maatregelen	33
7.3. Cultuurhistorische waarde	33
7.4. Maatregelen.....	35

1. Algemeen

1.1. Inleiding

In de zomer van 2021 heeft KYBYS kwaliteitsmetingen verricht voor de zes gemeentelijke begraafplaatsen binnen de gemeente Venlo. Op basis van deze kwaliteitsmetingen is een meerjaren investeringsbegroting opgesteld met inzicht in het huidige kwaliteitsniveau, de beheerkosten (beheerniveau A), benodigde maatregelen en investeringen om de begraafplaatsen op CROW kwaliteitsniveau A te brengen en te houden. Met deze bevindingen zijn uitvoeringsplannen opgesteld met daarin de maatregelen, tijdsbesteding, werkzaamheden en kosten om de beeldkwaliteit van de begraafplaatsen op te waarderen naar beeldkwaliteitsniveau A.

Om de knelpunten per begraafplaats inzichtelijk te maken is een bureaustudie en inventarisatie uitgevoerd. Hierbij zijn de bestaande documenten gescand op knelpunten en maatregelen die in het verleden zijn geconstateerd of geadviseerd. In deze rapportage zijn per begraafplaats de knelpunten inzichtelijk gemaakt aan de hand van een maatregelenkaart. De maatregelenkaart biedt inzicht in de huidige situatie en de beoogde situatie. Er is onderscheid gemaakt in knelpunten met een grote impact betreft uitvoering en budget (aangegeven met nummers) en overige knelpunten met een lagere impact (aangegeven met letters). Voor zowel de grote als overige knelpunten wordt per nummer en letter inzichtelijk gemaakt op welke locatie(s) zich dit manifesteert.

De onderstaande documenten zijn meegenomen bij het opstellen van de uitvoeringsplannen:

- Begraafplaatsen gemeente Venlo_Cultuurhistorische inventarisatie d.d. maart 2005;
- Beheervisie gemeentelijke begraafplaatsen, d.d. 30 april 2018;
- Oplegnotitie visie gemeentelijke begraafplaatsen Venlo, d.d. 25 april 2019;
- Meerjarenplan onderhoud begraafplaatsen Venlo 2021-2030, d.d. 1 maart 2021;
- Notitie kwaliteitsmeting begraafplaatsen, d.d. 2 augustus 2021;
- Notitie meerjaren investeringsbegroting, d.d. 27 augustus 2021.

1.2. Scope

In deze rapportage wordt per begraafplaats inzichtelijk gemaakt hoe de belevingswaarde wordt vergroot. Onderstaande doelen zijn leidend bij het opstellen van de maatregelen. Per begraafplaats:

- is beoordeeld hoe de belevingswaarde vergroot kan worden, waarbij de kracht en het karakter van iedere afzonderlijke begraafplaats kan worden versterkt;
- is bepaald welke maatregelen toegepast kunnen worden om een reductie in de onderhoudsfrequentie en -kosten te laten plaatsenvinden;
- zijn maatregelen toegepast om de begaanbaarheid van de paden en/of wegen te verbeteren;
- wordt (seizoen)beplanting toegepast.

1.3. Planning

Bij de uitvoeringsplannen wordt uitgegaan van de volgende planning: aan het begin van het tweede kwartaal 2022 zijn de uitvoeringsplannen per begraafplaats helder geformuleerd (fase 1). In de daaropvolgende fase 2 wordt na goedkeuring in het tweede kwartaal 2022 een faseringsplan/uitvoeringsplanning en een meerjaren investerings- en onderhoudsplan per begraafplaats opgesteld waarin de investeringen en beheermaatregelen voor de komende tien jaar zijn opgenomen.

1.4. Leeswijzer

Voorliggende rapportage is als volgt opgebouwd: per begraafplaats wordt een inleiding weergeven en zijn de knelpunten, maatregelen en de cultuurhistorische waarde inzichtelijk gemaakt. De begraafplaatsen komen per hoofdstuk aan bod aan de hand van onderstaande hoofdstukindeling:

- Hoofdstuk twee: begraafplaats Belfeld;
- Hoofdstuk drie: begraafplaats Venlo;
- Hoofdstuk vier: begraafplaats Tegelen;
- Hoofdstuk vijf: begraafplaats Blerick;
- Hoofdstuk zes: begraafplaats Velden (Molendijk);
- Hoofdstuk zeven: begraafplaats Velden (Kloosterstraat).

2. Begraafplaats Belfeld

2.1. Inleiding

Begraafplaats Belfeld is gelegen langs een bedrijventerrein en wordt beschouwd als vergrote tuin. Het betreft een jonge begraafplaats die aantrekkelijk is voor de bewoners van Belfeld. De begraafplaats wordt grotendeels door vrijwilligers onderhouden. De begraafplaats is relatief overzichtelijk ingedeeld en ruimtelijk opgezet.

2.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen op basis van de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Inrichting groenwal;
2. Verharding; structuur hoofdpaden;
3. Verharding; opsluiting grafvelden;
4. Inrichting plantenborders.

De knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact worden hieronder geformuleerd:

- A. Uitstraling entree begraafplaats;
- B. Indeling gronddepot;
- C. Overige te nemen maatregelen.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Belfeld. Knelpunt C is niet weergegeven op de maatregelenkaart, aangezien de overige te nemen maatregelen op diverse plaatsen zijn gesitueerd.

2.3. Cultuurhistorische waarde

De begraafplaats Belfeld is relatief jong en kent geen monumentale graven, waardoor de cultuurhistorie minder aanwezig is ten opzicht van de begraafplaatsen Venlo en Tegelen. De begraafplaats heeft een kleinschalig karakter met een herkenbare structuur. Het aanwezige lijkenhuisje (beheerdersgebouw) vormt een typisch cultuurhistorisch element op de begraafplaats.

Maatregelenkaart begraafplaats Belfeld

2.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op begraafplaats Belfeld te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Belfeld. Aangezien het hier om een relatief kleine begraafplaats gaat, zijn de maatregelen specifiek omschreven. Om de geconstateerde knelpunten aan te pakken, adviseren wij de volgende maatregelen:

1) *Inrichting groenwal*

Zoals eerder toegelicht, wordt de begraafplaats deels omringd door een bedrijventerrein. De huidige beplanting is niet in staat om het zicht op het bedrijventerrein te vermijden. Het zicht naar de bebouwing kan in onvoldoende mate worden weggenomen door de huidige groenwal. Tevens dient de groenwal op deze locatie intensief onderhouden te worden door middel van vormsnoei. Om onderhoudskosten te beperken, adviseren we om de onderstaande maatregelen toe te passen:

- Gedeeltelijk rooien van de groenwal;
- Behouden levenskrachtige leibomen;
- Aanplanten (groenblijvende) heester- en boombeplanting gecombineerd met kleurrijk bosplantsoen.

2) *Verharding; structuur hoofdpaden*

De begraafplaats beschikt over een hoofdpad, bestaande uit klinkerverharding. De overige aanwezige paden bestaan grotendeels uit halfverharding. Deze overige paden zijn relatief moeilijk begaanbaar. Tevens ligt een uitdaging om de onderhoudskwaliteit te waarborgen door de onkruiddruk die de halfverharding met zich meebrengt. Op de maatregelenkaart zijn de paden die aangepakt dienen te worden in de kleur bruin weergegeven. Wij adviseren om Aquado Natural of een gelijkwaardig product aan te brengen.

Aquado Natural is een halfverharding die speciaal toepasbaar is voor begraafplaatsen. De halfverharding beschikt over een natuurlijk en lichte uitstraling en is milieuvriendelijker dan asfalt en bestrating. Het betreft een ongebonden laag, hetgeen ideaal is voor de begaanbaarheid door bezoekers van de begraafplaats. De halfverharding beschikt over unieke eigenschappen. Hieronder worden ze weergegeven:

- Water- en luchtdoorlatend;
- Stof-arm;
- Stabiel wegens hoge haakweerstand (weerstand);
- 100% herbruikbaar;
- Eenvoudig te verwerken en herstellen.

3) *Verharding; opsluiting grafvelden*

De grafvelden zijn niet opgesloten met een opsluitband. Hierdoor krijgt de begraafplaats een enigszins rommelige uitstraling. Wij adviseren de grafvakken/beplantingsvakken en gazonstroken op te sluiten met opsluitbanden. Op de maatregelenkaart wordt door middel van de dikgedrukte blauwe lijnen inzichtelijk gemaakt waar de opsluitbanden aangebracht dienen te worden.

Door het aanbrengen van de opsluitbanden pakken we ook de onderhoudsintensiteit aan. Het onderhoud aan de graskanten wordt hierdoor minder arbeidsintensief. Het zorgt tevens voor een overzichtelijke overgang van de grafvelden naar de omgeving, waarbij de kracht en het karakter van de begraafplaats wordt versterkt. Wij adviseren om de grafvelden op te sluiten door middel van opsluitbanden 80x100x1000 mm, kleur grijs.

4) Inrichting plantenborders

Door het toepassen van vaste plantenborders wordt de belevingswaarde verhoogd. Er staan diverse verouderde heesters en hagen op de begraafplaats. Ook ontbreekt een stukje kleurbeleving en diversiteit in planthoogte, doordat de begraafplaats grotendeels uit gazon bestaat. Door het toepassen van een diversiteit aan vaste planten en nieuwe gezonde heesters wordt de biodiversiteit verhoogd en visueel aantrekkelijker gemaakt. In de maatregelenkaart worden de vaste plantenborders met de kleur paars aangeduid. Naast het aanplanten van vaste plantenborders, adviseren wij de onderstaande maatregelen uit te voeren om in z'n totaliteit de belevingswaarde te optimaliseren:

- Renoveren verouderde gazons;
- Inrichten vaste plantenborders;
- Vervangen verouderde plantenhagen;
- Vervangen en aanbrengen sierheesters.

A) Uitstraling entree begraafplaats

De entree van de begraafplaats biedt weinig perspectief qua uitstraling. De begraafplaats kent één toegangspoort en twee materieelpoorten. Het publicatiebord van de begraafplaats in Belfeld is gesitueerd achter op de begraafplaats. Met name voor buiten dorpsbezoekers dient hierin meer duidelijkheid gecreëerd te worden. *Afbeelding 1+2: Entree begraafplaats Belfeld* geeft inzicht in de huidige situatie.

Afbeelding 1: Entree begraafplaats Belfeld

Afbeelding 2: Entree begraafplaats Belfeld

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen om de uitstraling van de entree op de begraafplaats te optimaliseren:

- Aanplanten nieuwe taxushaag tussen beide onderhoudspoorten (zie afbeelding 2);
- Verwijderen strook grind/gazon en inzaaien gazon;
- Verwijderen halfverharding en aanbrengen soortgelijke elementenverharding bij onderhoudspoorten;
- Rooien van één stobbe en verwijderen verhardingselementen rondom onderhoudspoorten;
- Verplaatsen publicatiebord naar entree en plaatsen plattegrond.

B) Indeling gronddepot

De huidige situatie geeft momenteel te veel inkijk op het aanwezige materiaal bij het gronddepot. Om het zicht bij het gronddepot weg te nemen adviseren wij een Taxus haag aan te planten. Hiermee wordt op een natuurlijke manier een groenblijvende afscheiding gecreëerd. *Afbeelding 3: Gronddepot begraafplaats Belfeld* geeft de huidige situatie weer.

Afbeelding 3: Gronddepot begraafplaats Belfeld

C) Overige te nemen maatregelen

Met overige aspecten bedoelen we kleine maatregelen met een lage impact. Omdat deze kleine maatregelen niet duidelijk zijn weer tegen op de maatregelenkaart zijn ze hieronder kort omschreven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen om de overige aspecten naar het gewenste kwaliteitsniveau A te waarborgen:

- Aanschaffen grotere vaste afvalbakken;
- Creëren van twee duidelijke standplaatsen voor de afvalbakken;
- Algengroei verwijderen op de zitbanken;
- Rooien van één stobbe en verwijderen vrijgekomen materialen.

3. Begraafplaats Venlo

3.1. Indeling

Begraafplaats Venlo is met circa 10 hectare de grootste begraafplaats binnen de gemeente Venlo. Het is een traditionele begraafplaats met aandacht voor erfgoed (verouderde en vervallen grafmonumenten) en groen in een stedelijke omgeving. Juist de verouderde en vervallen graven bepalen het wisselend beeld op de begraafplaats. De opwaardering van de onderstaande uitvoeringsplannen zijn gericht op versterking van het idyllische karakter van de begraafplaats.

3.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen vanuit de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Verharding; aanpak hoofd- en zijpaden;
2. Inrichten grasvelden en grasstroken;
3. Inrichting heesterbeplanting en groenwal rondom begraafplaats;
4. Verharding; opsluiting grafvelden, beplanting en meubilair.

De knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact worden hieronder geformuleerd:

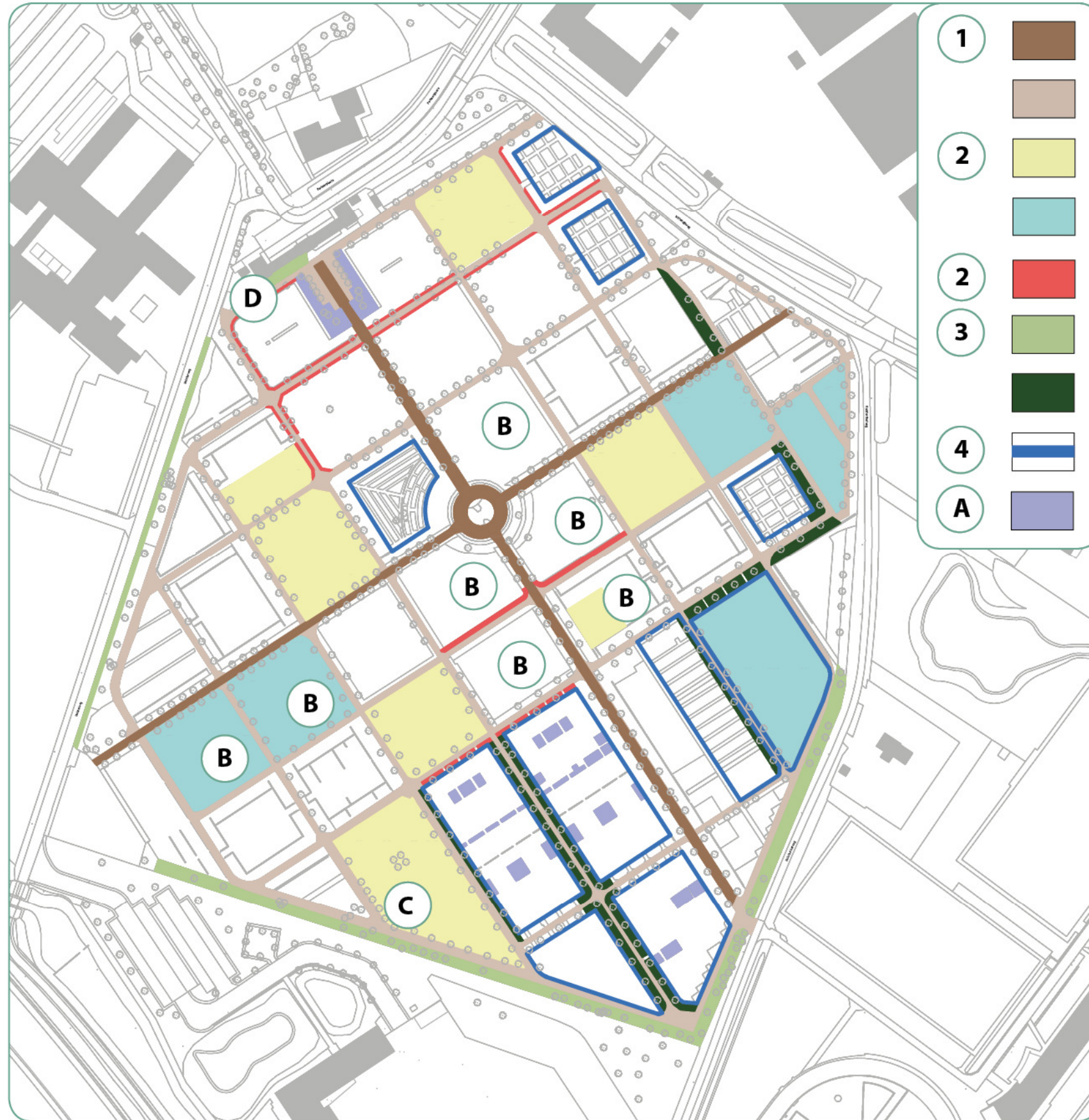
- A. Inrichting plantenborders;
- B. Verwijderen solitaire heesters/coniferen op grafvelden;
- C. Ongewenst gronddepot;
- D. Verwijderen coniferen haag en aanbrengen nieuwe haag;
- E. Overige te nemen maatregelen.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Venlo. Knelpunt E is niet weergegeven op de maatregelenkaart, aangezien de overige te nemen maatregelen op diverse plaatsen zijn gesitueerd.

3.3. Cultuurhistorische waarde

Met name het gedeelte ten noordwesten van de begraafplaats wordt gezien als een waardevolle locatie met een zeer sterke zeggingskracht. Cultuurhistorisch verantwoord beheer is wenselijk, met name bij de meest monumentale graven aan de randen van de looppaden. Het ruimen van graven op de middenvelden is niet gewenst omdat het een aantasting zal zijn van het vroege twintigste-eeuwse concept. De open grasvelden, met groene hagen en hoge bomen bieden een sterk en zeer karakteristiek beeld. Middels de geformuleerde maatregelen wordt dit beeld geoptimaliseerd.

Maatregelenkaart begraafplaats Venlo

3.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op de begraafplaats Venlo te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. Het oude deel van de begraafplaats moet inzicht geven in het cultuurhistorisch erfgoed. Juist bij grafvelden waar minimaal begraven is, wordt geadviseerd de biodiversiteit te versterken. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Venlo. Aangezien het hier om een relatief grote begraafplaats gaat, zijn de maatregelen algemeen omschreven. Wij adviseren de volgende maatregelen.

1) *Verharding; aanpak hoofd- en zijpaden*

Hoofdstructuur

De hoofdstructuur welke als een kruis de begraafplaats markeert loopt vanaf de entree tot aan de Hulsforthofweg. Het 'middenpunt' van de begraafplaats wordt gekenmerkt door een rotonde. De hoofdstructuur vanaf de entree richting de rotonde bestaat uit asfalt. Het asfalt is van slechte kwaliteit. Er zijn op diverse plaatsen ongelijkmatigheden geconstateerd, dat ongemakken kan veroorzaken bij uitvaarten.

De overige paden die als hoofdstructuur fungeren, bestaan uit halfverharding (grind). Ook deze paden zijn relatief moeilijk begaanbaar en beschikken over veel onkruid- en mosgroei. Na hevige regenbuien kan plasvorming en gladheid ontstaan. Ook is geen duidelijke afscheiding naar de omliggende grasstroken aanwezig.

Met de kleur donkerbruin is de hoofdstructuur weergegeven op de maatregelenkaart. Om te zorgen voor een goed begaanbare hoofdstructuur wordt geadviseerd om de vier hoofdpaden (die uitmonden op de rotonde) te optimaliseren. Dit kan door het bestaande asfalt open te breken én het verwijderen van de bestaande halfverharding, om vervolgens nieuw asfalt aan te brengen. Het donkerbruine kruis op de maatregelenkaart wordt dus in zijn geheel aangebracht met asfalt. Hiermee wordt de bereikbaarheid en de kwaliteit van de begraafplaats vergroot.

We adviseren de hoofdstructuur uit te voeren in asfaltverharding, in hoofdlijnen:

- Opbreken bestaande asfaltverharding;
- Opbreken bestaande halfverharding;
- Voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de asfaltverharding;
- Aanbrengen asfaltverharding.

Secundaire paden

Naast de paden van de hoofdstructuur bevatten de secundaire paden veel onkruid- en mosgroei en is de verharding niet vlak. Wij adviseren om Aquado Natural of een gelijkwaardig product aan te brengen. Door het aanbrengen deze halfverharding krijgt de begraafplaats een natuurlijke en milieuvriendelijke uitstraling, waarbij de begaanbaarheid wordt geoptimaliseerd. Hiermee wordt de belevingswaarde verhoogd en kunnen onderhoudskosten worden onderdrukt doordat onkruiden minder de kans krijgen om te ontwikkelen. Op de maatregelenkaart zijn de secundaire paden met de kleur lichtbruin weergegeven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de zijpaden:

- Voorbereidende werkzaamheden aanbrengen ten behoeve van de halfverharding;
- Aanbrengen Aquado Natural of een gelijkwaardig product op de secundaire paden.

2) Inrichting grasvelden en grasstroken

De begraafplaats beschikt over een diversiteit aan afgesloten grafvelden. Volgens de onderliggende rapporten vormen deze grasvelden een besloten rustplaats ten opzichte van de directe omgeving (stedelijke bebouwing/ bebouwingen). De ondergrond bestaat voornamelijk uit grassen en mossen. De aanwezige mossen dragen bij aan de sfeer van weleer en geven een natuurlijk beeld. Met name voor deze oppervlakten kan de begraafplaats wat kleur gebruiken. Door het toepassen van bloemrijke grasmengsels kan dit geoptimaliseerd worden. Het heeft een natuurlijke uitstraling en de biodiversiteit wordt gestimuleerd.

Natuurbegraven kan een mooie oplossing zijn op enkele plaatsen op de begraafplaats. Echter wordt in de onderliggende documenten beschreven dat natuurbegraven ongewenst is voor deze begraafplaats, vanwege het aangaan van oneigenlijke concurrentie met de bestaande partijen. Onderstaand wordt onderscheid gemaakt in de diversiteiten aan grafvelden/grasstroken.

Grafvelden met weinig tot geen graven

Tijdens de inventarisatie is gebleken dat weinig grafvelden met minimale graven aanwezig zijn op de begraafplaats. Deze locaties kunnen meer kleurbeleving gebruiken. Door het aanbrengen van een bloemrijk grasmengsel kan de kleurbeleving en biodiversiteit worden verhoogd. Op de maatregelenkaart is met de kleur geel de oppervlakten weergegeven waar geadviseerd wordt om bloemrijk grasmengsel toe te passen.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen om de grafvelden met weinig tot geen graven te optimaliseren:

- Verwijderen toplaag en frezen grasoppervlaktes;
- Aanbrengen bloemrijke grasmengsels.

Grafvelden met meerdere graven

De grafvelden waar meerdere graven aanwezig zijn, beschikken voornamelijk over een ondergrond van gras. Het kan voorkomen dat op deze locaties meerdere monumentale graven aanwezig zijn. Grote ingrepen zijn hier niet wenselijk. Op deze locaties wordt niet geadviseerd om bloemrijke grasmengsel aan te brengen, om de bereikbaarheid voor de bezoekers te behouden. Specifiek voor deze locaties wordt geadviseerd om de toplaag te verwijderen en de grasvelden opnieuw in te zaaien met betredings- en droogtetolerante graszaden. Met de kleur blauw worden de grafvelden weergegeven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de grafvelden met meerdere graven:

- Verwijderen toplaag en frezen grasoppervlaktes;
- Toepassen bemesting;
- Inzaaien betredings- en droogtetolerant grasmengsel.

Grasstroken

Naast de grafvelden zijn de verouderde grasstroken langs de hoofd- en zijpaden ook aan vervanging toe. Aan de zuidkant van de begraafplaats zijn veel waardevolle randen aanwezig op deze grasstroken, door een diversiteit aan monumentale graven. Geadviseerd wordt om bewust met deze locaties om te gaan. Aan de noordzijde van de begraafplaats zijn er minder waardevolle randen aanwezig. We adviseren om de toplaag van de verouderde grasstroken te verwijderen en het vervolgens opnieuw in te zaaien met betredings- en droogtetolerante graszaden. Op de maatregelenkaart worden deze grasstroken met de kleur rood weergegeven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de grasstroken:

- Verwijderen toplaag en frezen verouderde grasstroken langs de hoofd- en zijpaden;
- Toepassen bemesting;
- Inzaaien betredings- en droogtetolerante grasmengsel.

3) Inrichting heesterbeplanting en groenwal rondom begraafplaats

Groenwal rondom de begraafplaats

De begraafplaats is omheind met hekwerk, een gemetselde muur en een groenwal. In de onderliggende documenten staat beschreven dat het hekwerk rondom de begraafplaats is verouderd. Tevens wordt vermeld dat het entreegebouw, de omheining langs de Wylrehofweg, Wittendijkweg en Hulsterweg van cultuurhistorisch belang is. De cultuurhistorische waarde heeft betrekking tot de funeraire cultuur, ontstaan in de twintigste eeuw. Voor behoud van deze symbolische structuren adviseren we om juist de groenwal langs deze omheining te optimaliseren.

De beplanting rondom de begraafplaats is oud, slecht onderhouden en zorgt voor weinig verdichting. Door het toepassen van groenblijvende beplanting en bosplantsoen kan een afgesloten, rustige en natuurvriendelijke ruimte worden gecreëerd in een stedelijke omgeving. Het groen draagt bij aan demping van verkeersgeluiden. Hierdoor kan de waardevolle omheining intact blijven. Deze locaties worden met de kleur lichtgroen weergegeven op de maatregelenkaart.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de groenwal rondom de begraafplaats:

- Verwijderen en rooien verouderde en slecht onderhouden beplanting rondom de begraafplaats;
- Voorbereidende werkzaamheden uitvoeren voor het aanbrengen van nieuwe beplanting;
- Aanplanten groenblijvende beplanting en bosplantsoen rondom de begraafplaats.

Heesterbeplanting

Naast de beplanting van de bestaande groenwal, is de heesterbeplanting op de begraafplaats verouderd en slecht onderhouden. Om de beeldkwaliteit te verhogen, adviseren we nieuwe onderhoudsvriendelijke en kleurrijk bosplantsoen aan te planten. Met de kleur donkergroen worden deze locaties aangegeven op de maatregelenkaart.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de heesterbeplanting:

- Verwijderen en rooien verouderde en slecht onderhouden heesterbeplanting;

- Voorbereidende werkzaamheden uitvoeren voor het aanbrengen van nieuwe beplanting;
- Aanplanten kleurrijk bosplantsoen.

4) Verharding; opsluiting grafvelden, beplantingsvakken en meubilair

De grafvelden zijn nauwelijks opgesloten met een opsluitband. Hierdoor krijgt de begraafplaats een enigszins rommelige uitstraling. Met name de grafvelden en zijpaden beschikken niet over een afscheiding naar de omliggende grasoppervlakten/beplantingsvakken. Ook bij locaties waar bijvoorbeeld zitbanken zijn gesitueerd zijn geen opsluitbanden aanwezig. Op de maatregelenkaart wordt door middel van de dikgedrukte blauwe lijnen inzichtelijk gemaakt waar de opsluitbanden aangebracht dienen te worden. Het aanbrengen van opsluitbanden is beter voor de onderhoudsfrequentie en levensduur. Daarnaast kunnen strakkere graskanten gecreëerd worden wat ten goede komt voor de beeldkwaliteit. Wij adviseren de grafvelden op te sluiten met opsluitbanden 80x100x1000 mm, kleur grijs.

A) Inrichting plantenborders

De belevingswaarde van de begraafplaats dient geoptimaliseerd te worden. Dit kan door het aanbrengen van meer kleurrijk bosplantsoen met als onderbeplanting een diversiteit van vaste planten. Door het toepassen van bodembedekkers in combinatie met heesters krijgt de begraafplaats strakkere vormen en een rustgevend beeld. De opwaardering geldt voor de verouderde bestaande beplantingsvakken en bij de nieuw te realiseren beplantingsvakken. Met name bij de entree behoeft de plantkeuze aanpassingen. De locaties zijn met de kleur lichtpaars inzichtelijk gemaakt op de maatregelenkaart.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van de plantenborders:

- (Her)inrichten beplantingsvakken;
- Aanvullen plantenborders bij entree;
- Aanplanten vaste planten en bodembedekkers.

B) Verwijderen solitaire heesters/coniferen op grafvelden

De begraafplaats beschikt over verouderde solitaire heesters/coniferen op de grafvelden. Deze verouderde beplanting biedt geen meerwaarde voor de begraafplaats. Door het verwijderen van deze solitaire heesters/coniferen wordt eenvoud en rust gecreëerd. Met de letter B wordt inzichtelijk gemaakt over welke grafvelden het gaat.

C) Ongewenst gronddepot

De begraafplaats beschikt over een afgeschermd depot. Hier wordt alles verzameld, zoals het groenafval, zandopslag en het overige afval. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat grond op een andere locatie op de begraafplaats wordt opgeslagen. We adviseren om het tijdelijk gronddepot op deze locatie af te voeren naar het hoofddepot. De locatie van het ongewenste gronddepot is aangegeven met de letter C op de maatregelenkaart.

D) Verwijderen coniferenhaag en aanbrengen nieuwe haag

Op de begraafplaats is een verouderde coniferenhaag aanwezig. Deze coniferenhaag is met de letter D weergegeven op de maatregelenkaart. We adviseren deze haag te vervangen voor een nieuwe haag. Op *Afbeelding 4: Verouderde coniferenhaag* is goed te zien dat deze is verouderd en niet meer in de gewenste staat terug te brengen is.

Afbeelding 4: Verouderde coniferenhaag

E) Overige te nemen maatregelen

Tot slot zijn er enkele aspecten noemenswaardig die geoptimaliseerd dienen te worden. We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de overige noemenswaardige aandachtspunten:

- Inboeten van open gedeeltes tussen de taxushagen;
- Vervangen verouderde banken;
- Aanbrengen nieuwe, vaste (grotere) afvalbakken;
- Plaatsen plattegrond in het publicatiebord en verplaatsen naar entree;
- Aanbrengen begeleidingsbordjes.

De geadviseerde maatregelen worden niet met een letter aangegeven op de maatregelenkaart, vanwege de diversiteit aan locaties. *Afbeelding 5+6: Overige aspecten* geven inzicht in de huidige situatie.

Afbeelding 5: Overige aspecten

Afbeelding 6: Overige aspecten

4. Begraafplaats Tegelen

4.1. Inleiding

Begraafplaats Tegelen is circa 3,5 hectare groot en beschikt over excentrieke familiegraven. De begraafplaats is bijzonder door de aanwezigheid van monumentale grafmonumenten. Deze traditionele begraafplaats heeft veel aandacht voor de pracht van deze oude grafmonumenten. Opvallend aan deze begraafplaats is dat er relatief veel leegstand is, wat resulteert in kale grafvelden.

4.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen in de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Verharding; aanpak hoofd- en zijpaden;
2. Inrichting kindergraven;
3. Inrichting 2-laagsgraven;
4. Inrichting taxus- en coniferenhaag.

De knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact worden hieronder geformuleerd:

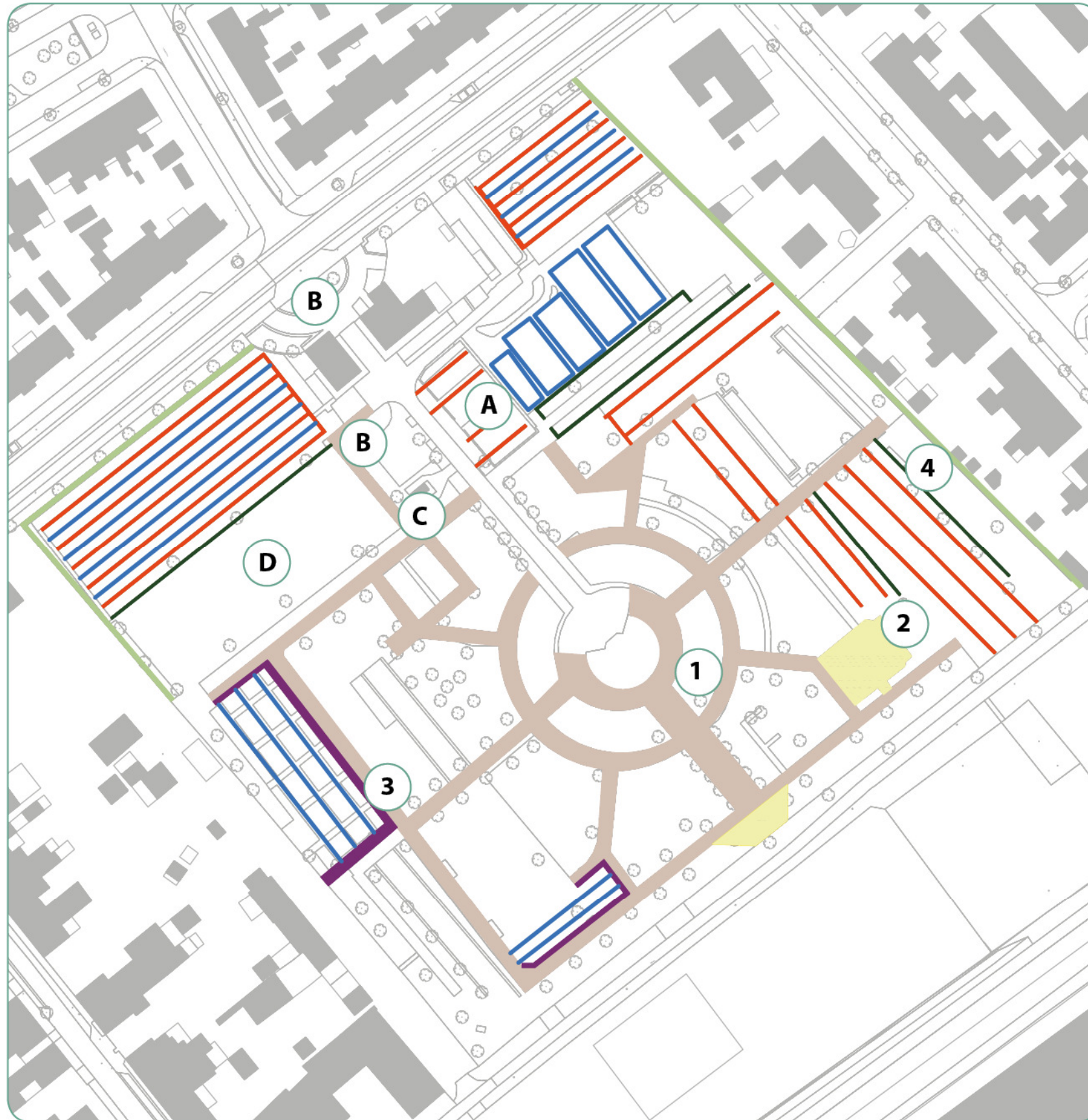
- A. Inrichting onderhoudsvriendelijke grafvelden;
- B. Inrichting entreeplein;
- C. Verharding aanpassen urnenmuur;
- D. Opnieuw inzaaien grasbestand;
- E. Verharding; aanpak 40x60 cm tegels;
- F. Vervangen verouderde laanbomen/solitaire bomen.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Tegelen. Knelpunt F is niet weergegeven op de maatregelenkaart, aangezien dit knelpunt op diverse plaatsen is gesitueerd.

4.3. Cultuurhistorische waarde

De oorspronkelijke staat is intact en visueel in sterke mate herkenbaar. De belevingswaarde is zeer karakteristiek door de monumentale en beeldbepalende grafmonumenten in combinatie met de laanbomen. Met name de monumentale rode beuken bepalen hierbij de sfeer. Doordat in de loop van tijd diverse graven opnieuw zijn uitgegeven is de overgang tussen de nieuwe en oude velden onsamenhangend. Het hoogwaardig en waardevol groen is alleen langs de hoofdas en in de kernzone terug te vinden.

Maatregelenkaart begraafplaats Tegelen

4.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op de begraafplaats Tegelen te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Tegelen. De geconstateerde knelpunten worden vrij specifiek geformuleerd, aangezien concrete beheergroepen/situaties in zijn algemeen aangepakt kunnen worden. De onderstaande maatregelen worden geadviseerd:

1) *Verharding; aanpak hoofd- en zijpaden;*

De entree tot aan de rotonde beschikt over een goed geasfalteerde weg. De overige hoofd- en zijpaden bestaan uit halfverharding (grind). Op deze zijpaden zijn veel mossen, ongewenste grassen en onkruiden geconstateerd. De halfverharding is van slechte kwaliteit door de aanwezigheid van kuilen. Hierdoor is de oorspronkelijke padenstructuur niet in zijn geheel intact is gebleven.

Om te zorgen voor een goed begaanbare en onkruidvriendelijke padenstructuur wordt geadviseerd om de hoofd- en zijpaden, die met de kleur bruin worden weergegeven op de maatregelenkaart, aan te brengen met Aquado Natural of een gelijkwaardig product. Door de nieuwe padenstructuur worden de verhardingen toekomstbestendig en krijgt de beeldkwaliteit een boost.

2) *Inrichting kindergraven*

Op de begraafplaats zijn twee locaties met kindergraven gesitueerd, beide locaties hebben de kleur geel op de maatregelenkaart en liggen aan de zuidoostzijde van de begraafplaats. Tijdens de inventarisatie viel op dat bij beide locaties weinig tot geen belevingswaarde aanwezig is.

We adviseren om juist deze locaties op te waarderen met groen. Met het toepassen van groenelementen kunnen de grafvelden 'intiëmer' gemaakt worden. Om dit te realiseren adviseren we een (brede) groenblijvende haag aan te brengen. Tevens wordt geadviseerd om meerstammige heesters tussen de groenblijvende haag aan te planten. Nabestaanden hebben hierdoor de mogelijkheid om iets waardevols op te hangen in de takken van deze planten. Daarnaast wordt geadviseerd om meer kleurbeleving te creëren door het aanplanten van vaste beplanting.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van de kindergraven:

- Aanbrengen groenblijvende haag, hoogte: 1,50 meter, breedte: 1,50 meter;
- Aanbrengen meerstammige heesters met hoge sierwaarde;
- Aanbrengen vaste planten borders.

3) *Inrichting 2-laagsgraven*

De begraafplaats beschikt over twee locaties waar 2-laags begraven kan worden. Gezien het aantal aanwezige grafmonumenten zijn deze locaties een gewilde plaats. Bij beide locaties is echter sprake van een geringe belevingswaarde. We adviseren om op beide locaties de (kleur)belevingswaarde en biodiversiteit te vergroten door vaste plantenborders aan te brengen. Ook adviseren we hoogte te creëren door heesterbeplanting en bomen van de derde grootte. De taluds, bestaande uit gras, kunnen met name wat meer kleur gebruiken, om het visueel aantrekkelijker te maken.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van de 2-laagsgraven:

- Verwijderen topklaag en frezen taluds met grasoppervlaktes;
- Aanbrengen kleurrijke vaste plantenborders inclusief sierheesters en bomen van de derde grootte.

4) Inrichting taxus- en coniferenhaag

De randbeplanting op de begraafplaats is vrijwel in zijn geheel verouderd en verdwenen. De randbeplanting, bestaande uit een coniferenhaag, is van slechte kwaliteit. Deze locaties zijn met de kleur lichtgroen weergegeven op de maatregelenkaart. Er wordt geadviseerd om de huidige randbeplanting te verwijderen en een nieuwe coniferenhaag (*Thuja occidentalis* 'Brabant') aan te brengen.

De hagenstructuur op de begraafplaats is deels verouderd en deels verdwenen. De hagenstructuur, bestaande uit een taxushaag, is van slechte kwaliteit. De locaties met een verslechterde hagenstructuur zijn met de kleur donkergroen weergegeven op de maatregelenkaart. Geadviseerd wordt de verouderde en open gedeeltes te vervangen/vullen met nieuwe taxusplanten. Aan de noordzijde van het grasveld waar de letter D is gesitueerd op de maatregelenkaart, wordt geadviseerd om een nieuwe taxushaag aan te brengen.

A) Inrichting onderhoudsvriendelijke grafvelden

Op de begraafplaats is het wenselijk om onderhoudsvriendelijke grafvelden aan te brengen. Om de grafvelden af te scheiden van de naastgelegen beheergroepen wordt geadviseerd om op diverse plaatsen opsluitbanden toe te passen. Op de maatregelenkaart wordt door middel van de dikgedrukte blauwe lijnen inzichtelijk gemaakt waar opsluitbanden aangebracht dienen te worden. Het aanbrengen van opsluitbanden reduceert de onderhoudsfrequentie. Daarnaast kunnen strakkere graskanten gecreëerd worden wat ten goede komt aan de beeldkwaliteit. Wij adviseren de grafvelden op te sluiten met opsluitbanden 80x100x1000 mm, kleur grijs. *Afbeelding 7: Voorbeeld onderhoudsvriendelijk gedeelte begraafplaats* geeft een mooi voorbeeld hoe de gewenste situatie ingericht dient te worden. Deze foto is gemaakt tijdens de inventarisatie en wordt weergegeven met de letter A op de maatregelenkaart begraafplaats Tegelen.

Afbeelding 7: Voorbeeld onderhoudsvriendelijk gedeelte begraafplaats

B) Inrichting plantenborders

De begraafplaats beschikt over weinig heesterbeplanting. De aanwezige heesterbeplanting zorgt momenteel voor een ongestructureerd karakter.

De begraafplaats beschikt over een vrij unieke entree. Dit is te zien op *Afbeelding 8: Entreeplein begraafplaats Tegelen*. De border op deze afbeelding beschikt over een hoogteverschil ten opzichte van het omliggend looppad. Hierdoor vindt gemakkelijk uitspoeling van water plaats. Om uitspoeling van het water te voorkomen is het advies om een bandenlijn te plaatsen met opsluitbanden van 100x200x1000mm kleur antraciet. Ook adviseren we meer belevingswaarde te creëren. Het advies is om een diversiteit aan vaste planten als onderbeplanting aan te brengen.

Ook direct bij binnenkomst moet aan de rechterzijde nieuwe beplanting aangebracht worden. De huidige beplanting is verouderd en in slechte staat. Door een diversiteit aan vaste planten en heesterbeplanting aan te brengen, wordt ook hier de belevingswaarde geoptimaliseerd. Met de letter B op de maatregelenkaart worden de beplantingsvakken weergegeven.

Afbeelding 8: Entreeplein begraafplaats Tegelen

Afbeelding 9: Urnenmuur

C) Verharding aanpassen urnenmuur

Op de begraafplaats is een urnenmuur aanwezig. De locatie wordt met letter C weergegeven op de maatregelenkaart. De verharding rondom deze urnenmuur verkeert in slechte staat. Ook zijn er veel mossen op de verharding aanwezig waardoor gladheid ontstaat. De huidige situatie wordt weergegeven op *Afbeelding 9: Urnenmuur*. Voor deze locatie wordt aanbevolen om de huidige verharding te vervangen voor nieuwe tegelverharding 30x30 cm.

D) Opnieuw inzaaien grasbestand

Op locatie D op de maatregelenkaart is het wenselijk om het grasbestand opnieuw in te zaaien. De huidige kwaliteit van het grasbestand is zeer slecht.

E) Verharding: aanpak 40x60 cm tegels

Op de begraafplaats zijn op meerdere locaties 40x60 cm tegels gesitueerd. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat deze tegels gladheid veroorzaken. We adviseren daarom alle 40x60 cm tegels te verwijderen en het vervolgens in te zaaien met betredings- en droogtetolerante graszaden. De locaties worden met de kleur rood weergegeven op de maatregelenkaart.

F) Vervangen verouderde laanbomen/solitaire bomen

Tot slot zijn op de begraafplaats diverse verouderde bomen aangetroffen. Dit zijn zowel laanbomen als solitaire bomen. Om de veiligheid te garanderen adviseren wij deze bomen te vervangen. Door het uitvoeren van een VTA controle wordt inzichtelijk welke bomen vervangen kunnen worden. Omdat deze verouderde bomen op diverse locaties aanwezig zijn wordt hier geen letter voor weergegeven.

5. Begraafplaats Blerick

5.1. Inleiding

Begraafplaats Blerick ligt buiten het dorp gelegen in een bos. Hierdoor heeft de begraafplaats een bosrijk karakter. De begraafplaats beschikt over een entree bestaande uit een stenen muur. Op de begraafplaats is een Islamitisch gedeelte aanwezig.

5.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen in de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Inrichting kindergraven;
2. Inrichting heesterbeplanting en groenwal rondom begraafplaats;
3. Verharding: aanpak entree en secundaire paden;
4. Inrichting onderhoudsvriendelijke grafvelden.

De knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact worden hieronder geformuleerd:

- A. Inrichting urnentuinen;
- B. Verharding: aanpak ondergrond zitbanken;
- C. Verwijderen bramen rondom grafvelden.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Blerick. Knelpunten B en C worden niet weergegeven op de maatregelenkaart, aangezien de knelpunten/verbeteringen op diverse plaatsen zijn gesitueerd.

5.3. Cultuurhistorische waarde

De begraafplaats Blerick kent geen cultuurhistorische elementen en monumentale graven. De begraafplaats kent een hoogwaardige structuur met een natuurlijk karakter met slingerende paden die de grafvelden met elkaar verbinden. Het bosperceel heeft compacte grafvelden met open plekken die zijn afgesloten met dichte begroeiing. De begraafplaats is onderdeel van de Blerickse Bergen. Er is sprake van hoogwaardige inbedding in het landschap omdat het deel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur van Venlo.

Maatregelenkaart begraafplaats Blerick

5.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op begraafplaats Blerick te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Blerick. De geconstateerde knelpunten worden vrij specifiek geformuleerd, aangezien concrete beheergroepen/situaties in zijn algemeen aangepakt kunnen worden. De onderstaande maatregelen worden geadviseerd:

1) *Inrichting kindergraven*

Op de begraafplaats is één kindergedeelte aanwezig. Deze locatie wordt met de kleur geel weergegeven op de maatregelenkaart. Het kindergedeelte kent weinig tot geen belevingswaarde is niet onderscheidend. Het is een open ruimte die geen sfeer uitstraalt. De 'groene afscheiding' die de begraafplaats zo kenmerkt is hier nauwelijks aanwezig. Het aanwezige bankje is verkeerd geplaatst, waardoor het geen mogelijkheid biedt om naar de kindergraven te kijken. Tot slot voldoet het gazon niet aan de beeldkwaliteit.

We adviseren deze locatie een eigen karakter en uitstraling te geven door op een natuurlijke manier om te gaan met de indeling. Om deze sfeer en omgeving te creëren adviseren wij de locatie als ware af te zonderen door het toepassen van natuurlijke elementen. Om dit te realiseren adviseren we groenblijvende- en sierheesters rondom het kindergedeelte aan te brengen. Nabestaanden hebben hierdoor de mogelijkheid om iets waardevols op te hangen in de takken van deze planten. Daarnaast wordt geadviseerd om meer kleurbeleving te creëren door het aanplanten van vaste beplanting. Ook is het advies om de ondergrond te vervangen door betredings- en droogtetolerante graszaden. Tot slot wordt geadviseerd het bankje om te draaien, zodat nabestaanden in alle rust kunnen plaatsnemen met zicht op het kindergedeelte.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van de kindergraven:

- Aanbrengen groenblijvende haag, hoogte: minimaal 2 meter;
- Aanbrengen sierheesters;
- Aanbrengen kleurrijke vaste planten;
- Verwijderen toplaag en frezen ondergrond langs de aanwezige kindergraven;
- Toepassen bemesting;
- Inzaaien betredings- en droogtetolerant grasmengsel;
- Draaien aanwezige zitbank, met zicht naar de kindergraven.

2) *Inrichting heesterbeplanting en groenwal rondom begraafplaats*

Groenwal rondom de begraafplaats

De begraafplaats is afgesloten van het omliggend bosgebied door gaashekwerk. Op diverse gedeelten zorgt deze groene omheining voor weinig verdichting. De kracht van de begraafplaats wordt gevormd door de bosrijke omgeving. Achterstallig onderhoud dient aangepakt te worden, waarmee de ecologische waarde kan worden geoptimaliseerd. Om het natuurlijke karakter te versterken adviseren we dichte begroeiing aan te brengen in de vorm van bosplantsoen. Hierdoor wordt de begraafplaats op een natuurlijke manier afgesloten van het omliggend bos en de openbare weg.

Het hekwerk wordt hierdoor minder zichtbaar. Met de kleur lichtgroen wordt de groenwal rondom de begraafplaats aangegeven waar aanpassingen gewenst zijn. Het advies is om het bosplantsoen plaats specifiek te vervangen, aan te vullen en op open locaties aan te brengen.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de groene omheining rondom de begraafplaats:

- Verwijderen en rooien verouderde en slecht onderhouden beplanting rondom de begraafplaats;
- Voorbereidende werkzaamheden uitvoeren voor het aan te brengen bosplantsoen;
- Aanplanten bosplantsoen rondom de begraafplaats.

Heesterbeplanting

De hoofdas van de begraafplaats kenmerkt zich grotendeels met volwaardige Rhododendrons aan beide zijden van het pad. Langs de grafvelden en de overige secundaire paden bestaat het groen uit middelhoge bomen en bosachtige beplanting. De beplanting zorgt niet overal voor een goede afscheiding van de grafvelden door verouderde en slecht onderhouden heesters. Door uitval is de groene afscheiding regelmatig onderbroken. Om de beeldkwaliteit te verhogen, wordt geadviseerd om de bestaande Rhododendrons te herstellen. Met de kleur donkergroen worden de locaties weergegeven waar het gewenst is om Rhododendrons te vervangen, aan te vullen en op open locaties aan te brengen.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de heesterbeplanting:

- Verwijderen en rooien verouderde en slecht onderhouden heesterbeplanting;
- Voorbereidende werkzaamheden uitvoeren voor het aanbrengen van Rhododendrons;
- Aanplanten Rhododendrons.

3) Verharding; aanpak entree en secundaire paden

Entree begraafplaats

Direct bij binnenkomst van de begraafplaats is een klein gedeelte geasfalteerd. Dit asfalt verkeert in een kwalitatief slechte staat. Op de maatregelenkaart is op foto 3 de huidige situatie weergegeven. Hier is goed te zien dat delen asfalt zich mengen met de halfverharding. De oorspronkelijke padenstructuur is niet intact, waardoor gedeeltes niet egaal zijn. Door deze ongelijkmatigheden kunnen ongemakken ontstaan tijdens uitvaarten. Om de entree te optimaliseren en te zorgen voor een goed begaanbare padenstructuur adviseren we het (gecombineerde) asfalt en halfverharding te verwijderen. We adviseren om dit te vervangen voor klinkerverharding. De klinkerverharding zorgt voor een fraaie uitstraling in combinatie met de aanwezig beplanting. Met de kleur donkerbruin wordt inzichtelijk gemaakt welke delen aangepast dienen te worden.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de entree van de begraafplaats:

- Opbreken bestaande asfaltverharding;
- Opbreken bestaande halfverharding;
- Voorbereidende werkzaamheden aanbrengen klinkerverharding;
- Aanbrengen klinkerverharding bij entree begraafplaats.

Secundaire paden

De secundaire paden zijn verhard met grind of zijn onverhard. De paden tussen de grafvelden worden niet specifiek vormgegeven. Hierdoor is niet altijd duidelijk waar de ingangen van de grafvelden zijn. Voor de secundaire paden maken we onderscheid in:

Onverharde paden

De onverharde secundaire paden beschikken over het algemeen over veel mosgroei maar ook ongewenste grassen en onkruiden. Het is van belang om de agressieve mosgroei tegen te gaan om de padenstructuur intact te houden. Op diverse plaatsen neemt het mos de overhand, waardoor de padenstructuur onzichtbaar wordt en het beheerniveau niet kan worden behaald. Specifiek voor deze agressieve mosgroei dient het beheer hierop te worden aangepast. We adviseren om de frequentie onkruidbeheersing te verhogen naar 2 keer in de maand, zeker in het groeiseizoen. De locaties worden met de kleur rood weergegeven op de maatregelenkaart. Door het verhogen van deze frequentie blijft duidelijk waar de ingangen van de grafvelden zijn. De ingangen zijn niet overal even duidelijk meer.

Grindpaden

De bestaande grindpaden zijn van slechte kwaliteit door de aanwezigheid van kuilen en spoorvorming. Hierdoor zijn delen niet goed begaanbaar. Om te zorgen voor goed begaanbare en onkruidvriendelijke paden wordt geadviseerd de halfverharding te herstellen. Op de maatregelenkaart worden deze locaties met de kleur lichtbruin aangeduid. Voor het herstellen adviseren wij Aquado Natural of een gelijkwaardig product aan te brengen.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de secundaire grindpaden:

- Opbreken bestaande halfverharding;
- Voorbereidende werkzaamheden aanbrengen halfverharding;
- Aanbrengen Aquado Natural of gelijkwaardig op de secundaire grindpaden.

4) Inrichting onderhoudsvriendelijke grafvelden

Tijdens de inventarisatie is geconstateerd dat er sprake is van een groot aantal graven om te ruimen. Door middel van een sticker op het grafmonument is kenbaar gemaakt welke graven geruimd dienen te worden. Aangezien vele graven nog geruimd moeten worden is het advies om deze werkzaamheden ten uitvoer te brengen, vanzelfsprekend met inachtneming van de termijnen die hiervoor gelden.

Opnieuw inzaaien gras

Rondom de grafmonumenten is het gras verouderd. Zodra de te ruimen graven verwijderd zijn adviseren we de lege plekken en het verouderde grasoppervlaktes te verwijderen en het direct in te zaaien met betredings- en droogtetolerante graszaden. Met de kleur blauw worden de grafvelden weergegeven op de maatregelenkaart. We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen ten behoeve van de grafvelden:

- Verwijderen toplaag en frezen grasoppervlaktes;
- Egaliseren oppervlakte en toepassen bemesting;
- Inzaaien betredings- en droogtetolerant grasmengsel.

Bloemrijke grasmengsels

Aan de noordzijde van de begraafplaats zijn veelal verouderde grasoppervlaktes gesitueerd. Dit zijn met name oppervlakten bij het Islamitische gedeelte en delen waar nog geen begravingen hebben plaatsgevonden. We adviseren om juist hier bloemrijke grasmengsels aan te brengen, aangezien het een onderhoudsvriendelijke maatregel is die eveneens de biodiversiteit bevordert. Omdat het over vrij grote oppervlakten gaat, die minimaal belast worden, is dit een ideale oplossing. Op de maatregelenkaart worden deze locaties met de kleur paars aangegeven.

- Frezen grasoppervlaktes;
- Aanbrengen bloemrijke grasmengsels.

A) Inrichting urnentuinen

De begraafplaats beschikt over twee locaties met urnentuinen. *Afbeelding 10: Urnentuin* geeft één van de twee urnentuinlocaties weer. De foto laat zien dat er momenteel sprake is van een geringe belevingswaarde. We adviseren om lage heesterbeplanting aan te brengen waarmee de belevingswaarde verbeterd wordt. Op de maatregelenkaart wordt met de letter A beide urnentuinen weergegeven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van beide urnentuinen:

- Verwijderen toplaag en frezen ondergrond;
- Toepassen bemesting;
- Aanplanten lage heesterbeplanting.

Afbeelding 10: Urnentuin

B) Verharding: aanpak ondergrond zitbanken

De zitbanken op de begraafplaats beschikken niet over een verharde ondergrond. We adviseren om een klinkerverharding onder de zitbanken aan te brengen. Het beheer wordt hierdoor onderhoudsvriendelijker, aangezien de (ongewenste) grassen en/of onkruiden, die aanwezig zijn onder de zitbanken, minder intensief beheerd kunnen worden. Door het aanbrengen van de tegelverharding onder de zitbanken wordt de belevingswaarde eveneens verhoogd. *Afbeelding 11: Zitbank* toont een voorbeeld van de huidige situatie. Op de maatregelenkaart wordt niet specifiek aangegeven waar deze banken zich bevinden. We adviseren om de maatregel toe te passen bij de banken met een onverharde ondergrond.

Afbeelding 11: Zitbank islamitisch gedeelte

C) Verwijderen bramen rondom grafvelden

Rondom de grafvelden zijn veel bramen aanwezig. Deze bramen kunnen door hun scherpe stekels ongewenste situaties veroorzaken bij bezoekers van de begraafplaats. Daarnaast kunnen bramen woekeren, waardoor het gewenste groenbestand wordt aangetast. We adviseren daarom om de bramen te verwijderen die rondom de grafvelden zijn gesitueerd.

6. Begraafplaats Velden (Molendijk)

6.1. Indeling

Begraafplaats Velden (Molendijk) betreft een jonge en overzichtelijke begraafplaats in een bosrijke omgeving. Op de begraafplaats is een strooiveld en een urnentuin aanwezig. De biodiversiteit wordt momenteel gestimuleerd door de aanwezigheid van een insectenhuis.

6.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen in de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Accentueren hoofdstructuur;
2. Inrichting grasvelden;
3. Verharding; opsluiting grafvelden;
4. Inrichting bosplantsoen.

De knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact worden hieronder geformuleerd:

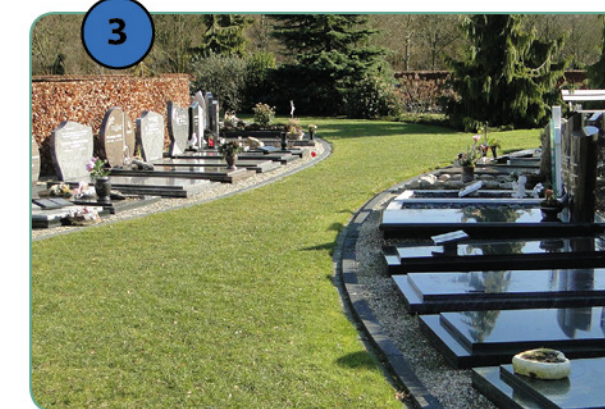
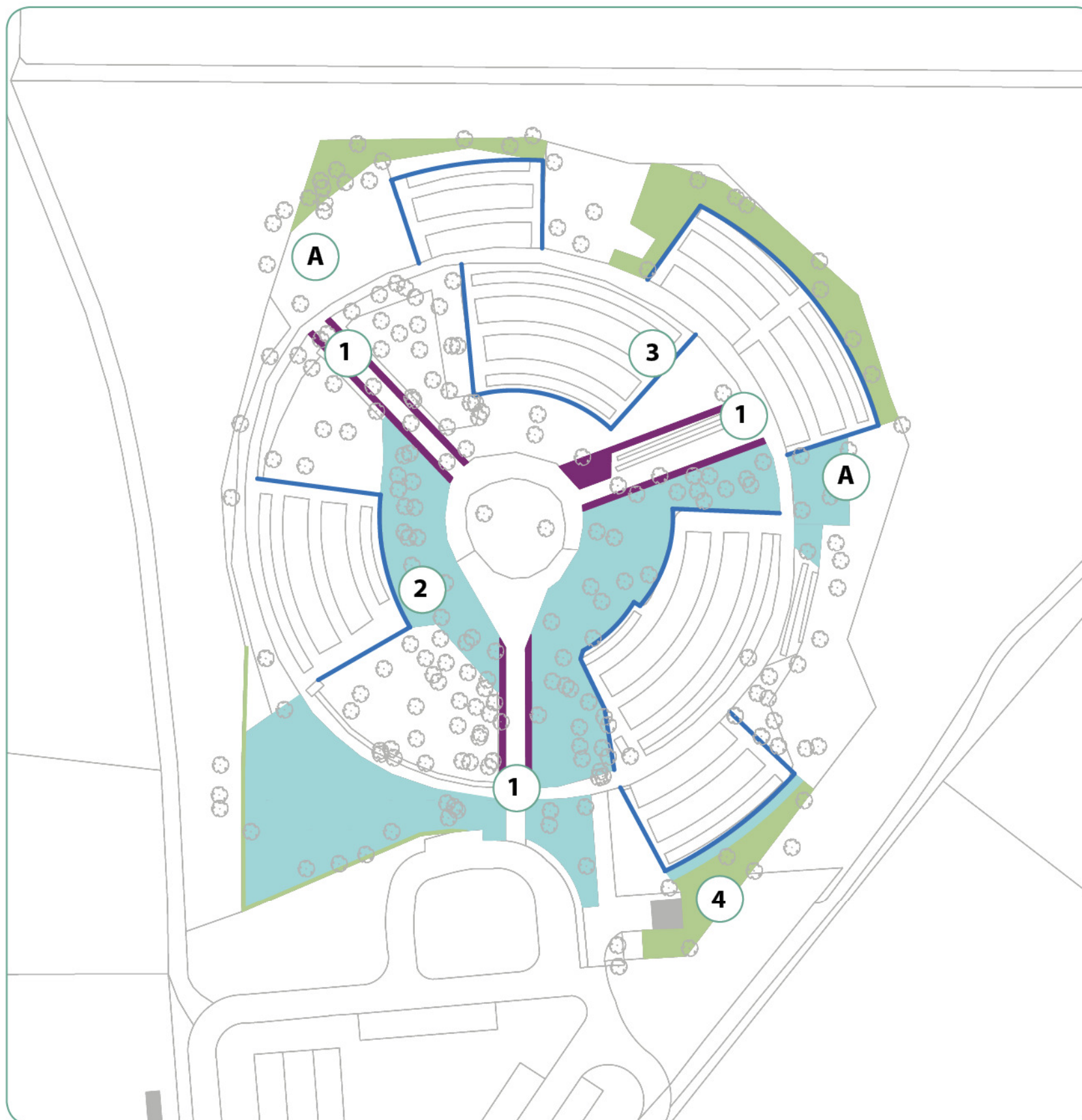
- A. Ongewenst gronddepot.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Velden (Molendijk) op de volgende bladzijde.

6.3. Cultuurhistorische waarde

Er zijn geen gegevens bekend over het cultuurhistorisch erfgoed voor de begraafplaats Velden (Molendijk).

Maatregelenkaart begraafplaats Velden (Molendijk)

6.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op de begraafplaats Velden (Molendijk) te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Velden (Molendijk). Aangezien het hier om een relatief grote begraafplaats gaat, zijn de maatregelen algemeen omschreven. Wij adviseren de volgende maatregelen.

1) *Accentueren hoofdstructuur*

De begraafplaats kenmerkt zich door zijn ruimtelijke indeling. Om dit aantrekkelijke beeld niet te verstoren is het advies om de grafvelden hun ruime uitstraling te laten behouden. Door het aanbrengen van rhododendrons langs de hoofdstructuur accentueren we deze structuur en wordt onderscheid gemaakt in de grafvelden. Dit zorgt voor diversiteit van open en gesloten delen op de begraafplaats, waardoor de belevingswaarde wordt geoptimaliseerd. Met de kleur paars zijn de exacte locaties weergegeven op de maatregelenkaart.

2) *Inrichting grasvelden*

De open structuur ontstaat door de aanwezige grasvelden. Tijdens de inventarisatie is gebleken dat de meeste grasvelden zijn verouderd en gerenoveerd dienen te worden. Door de aanwezigheid van mollen, schaduw en droogte hebben diverse gazonoppervlaktes schade opgelopen. Op de maatregelenkaart is dit met een inventarisatiefoto inzichtelijk gemaakt. Met de kleur blauw zijn de gazonoppervlaktes aangegeven die opnieuw ingezaaid dienen te worden. Wij adviseren meerdere gedeelten van de begraafplaats opnieuw in te zaaien met een schaduwgrasmengsel.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van de grasvelden:

- Verwijderen top laag en frezen grasoppervlaktes;
- Toepassen bemesting;
- Inzaaien schaduwgrasmengsel.

3) *Verharding; opsluiting grafvelden*

De grafvelden zijn nauwelijks opgesloten met een opsluitband. Hierdoor krijgt de begraafplaats een enigszins rommelige uitstraling. De urnentuin op deze begraafplaats geeft een mooi voorbeeld hoe de gewenste situatie ingericht dient te worden. Op de maatregelenkaart wordt door middel van de dikgedrukte blauwe lijnen inzichtelijk gemaakt waar opsluitbanden aangebracht dienen te worden. Het aanbrengen van opsluitbanden is beter voor de onderhoudsfrequentie. Daarnaast kunnen er strakkere graskanten gecreëerd worden wat ten goede komt voor de beeldkwaliteit. Wij adviseren de grafvelden op te sluiten met opsluitbanden 80x100x1000 mm, kleur grijs.

4) *Inrichting bosplantsoen*

Het zicht van buitenaf naar de begraafplaats moet verminderd worden. De groene omheining rondom de begraafplaats zorgt voor te weinig verdichting. Om de begraafplaats in een natuurlijke uitstraling te laten verlopen naar het omliggend bosgebied, wordt geadviseerd om bosplantsoen aan te brengen rondom de begraafplaats.

Hierdoor ontstaat bij de bezoekers het idee dat ze zich in een rustige bosrijke omgeving bevinden. Het karakter van de begraafplaats wordt hierdoor versterkt. Met de kleur groen zijn de locaties op de maatregelenkaart weergegeven.

We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen voor de inrichting van het bosplantsoen:

- Verwijderen top laag en uitvoeren grondwerkzaamheden;
- Aanbrengen bosplantsoen met een diversiteit aan bloeitijd en hoogte.

A) Ongewenst gronddepot

Tijdens de inventarisatie is gebleken dat op twee ongewenste locaties een gronddepot is gesitueerd waarbij de aanwezige grond goed zichtbaar is. De begraafplaats beschikt over een gronddepot vlakbij de ingang, langs het beheerdersgebouw. We adviseren om de twee ongewenste gronddepot locaties onder te brengen naar de gewenste locatie vlakbij de ingang. Dit geeft meer rust in de bosrijke omgeving. Beide ongewenste locaties zijn met de letter A weergegeven op de maatregelenkaart.

7. Begraafplaats Velden (Kloosterstraat)

7.1. Inleiding

Op begraafplaats Velden (Kloosterstraat) vinden slechts sporadisch bijzettingen plaats in de bestaande graven. De begraafplaats wordt grotendeels onderhouden door vrijwilligers. Het is een oude begraafplaats die een verzorgde indruk maakt. Desalniettemin zijn er verbeteringen door te voeren om het kwaliteitsniveau te optimaliseren en de belevingswaarde te vergroten.

7.2. Knelpunten/maatregelen

Tijdens de rondgang op de begraafplaats en het inzicht dat is verkregen in de bestaande documentatie, zijn de volgende vier grootste knelpunten/verbeterpunten geconstateerd:

1. Inrichting parkeerplaats/entree;
2. Verharding; structuur hoofdpaden;
3. Inrichting plantenborders;
4. Vervangen meubilair.

Er zijn geen knelpunten/verbeterpunten met een lagere impact opgenomen.

De locaties van de knelpunten/verbeterpunten zijn schematisch terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Velden (Kloosterstraat) op de volgende bladzijde.

7.3. Cultuurhistorische waarde

Er zijn geen gegevens bekend over het cultuurhistorisch erfgoed voor de begraafplaats Velden (Kloosterstraat).

Maatregelenkaart begraafplaats Velden (Kloosterstraat)

7.4. Maatregelen

Om de belevingswaarde op de begraafplaats Velden (Kloosterstraat) te vergroten en de kracht en het karakter van de begraafplaats te versterken, dienen maatregelen genomen te worden. De maatregelen zijn terug te vinden op de maatregelenkaart begraafplaats Velden (Kloosterstraat). De geconstateerde knelpunten worden vrij specifiek geformuleerd, aangezien concrete beheergroepen/situaties in zijn algemeen aangepakt kunnen worden. De onderstaande maatregelen worden geadviseerd:

1) *Inrichting parkeerplaats/entree*

De begraafplaats kent een summiere parkeergelegenheid. De entree langs de parkeerplaats heeft geen karakteristieke uitstraling. Kortom: er dienen maatregelen genomen te worden om de begaanbaarheid en belevingswaarde te optimaliseren. Op de maatregelenkaart is met de kleur rood de locatie weergegeven waar de aanpassingen dienen plaats te vinden. We adviseren de onderstaande maatregelen toe te passen om de inrichting van de parkeerplaats/entree van de begraafplaats te optimaliseren:

- Opstellen ontwerp ten behoeven van parkeerplaatsen en groen met de volgende uitgangspunten;
 - Creëren twee parkeerplaatsen;
 - Renovatie looppad entree begraafplaats;
 - Inrichten plantenborders;
 - Vervangen poort.

2) *Verharding; structuur hoofdpaden;*

De begraafplaats kent geen diversiteit aan verhardingselementen. Om de begraafplaats toegankelijker te maken voor eventuele bijzettingen wordt geadviseerd om de hoofdpaden, weergegeven met de kleur lichtbruin op de maatregelenkaart, te wijzigen naar een klinkerverharding. Kostentechnisch is dit een vrij grote ingreep op deze kleinschalige begraafplaats. Door het aanbrengen van klinkerverharding wordt de toegankelijkheid op de begraafplaats vergroot. Ook bezoekers die minder goed te been zijn kunnen op deze wijze de begraafplaats betreden.

3) *Inrichting plantenborders*

Er is momenteel geen groen- en kleurbeleving op de begraafplaats aanwezig. Om de kleurbeleving en daarmee ook de biodiversiteit te optimaliseren adviseren wij plantenborders aan te brengen. We adviseren sierheesters in combinatie met onderbeplanting aan te brengen. De locaties worden met de kleur blauw weergegeven op de maatregelenkaart.

4) *Vervangen meubilair*

Tot slot wordt geadviseerd om het meubilair te vervangen. De zitbanken (op de begraafplaats en bij entree) verkeren in een slechte staat. De zitbank op de begraafplaats staat ook op een ongewenste locatie, omdat die recht voor een boom staat. De coating van de prullenbak, direct aan de linkerkant bij binnenkomst, is vervaagd. Op de maatregelenkaart is het meubilair met de kleur zwart weergegeven. Onderstaande maatregelen worden geadviseerd om toe te passen:

- Vervangen en verplaatsen zitbanken naar een gewenste locatie;
- Vervangen of opnieuw verven voorzijde prullenbak.